

H.S.
Code
No. 8

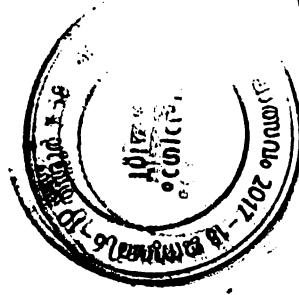
कास्पयं परमो धर्मः

पुरा कस्मिंश्चित् देशो कश्चित् अवते सुकुमारः
नामकं मुकं युवकः धनं पत्न्या: साकं वसति इम |
तत्था नाम आसीत् ज्ञानकी ज्ञानकी | विवाहपर्यन्तं
बहुद्विनस्य शेषमपि तो पुत्राः नासीत् | सुकुमारः
गृहसमीपे ~~मुख्ये~~ शिवमन्दिरस्य अर्चकः आसीत् |
मुकं पुत्रं लक्ष्यार्थं
अतः अन्ते ज्ञानकी मुकं पुत्रं प्रसूतवनी | शिवप्रसादेन
जातस्य पुत्रस्य 'शङ्कर' इति नामकरणमकरोत् |

शङ्करस्य बाल्ये मुवं तस्य पिता
दिवंगत | अतः ज्ञानकी मुव तस्य तं परिपालयन्ति स्म |
यथाकालं तस्य सर्वाणि कार्याणि अपि माता ज्ञानकी
विनाविलम्बं यथोचितं कुर्वन्ति स्म | कालानि अतीतानि
शङ्करं मुकं युवकः अभूत् | सः तदा महादेवस्य
परममर्त्ता: आसीत् के अभवत् | सः प्रितिदिनं
शिवं मन्दिरं गमनानन्तरमेव जलापनं अपि

करोति स्म | सः सत्यसूद्धः निष्कलाङ्ग च ।
आसीत् | सर्वे सर्वेषि जनाः तम् स्वपुत्र इव
अपालयत् ।

कदाचित् सः शिवमन्दिर गमनाभूतं
ओजनं कृत्वा, मै जोनक्याः चरणयोः साष्टाङ्कप्रणामं
च कृत्वा शः विद्यालयं गतवान् | मर्गमदये
सः पुकं कृष्ण शिक्षान् शिक्षाटनं कृत्वा जीवित निष्ठितुं
निष्ठितुं कश्चित् कृष्ण वृद्धां अपश्येत् । तस्या:
दृग्नोपं मुरवं दृष्ट्वा शङ्करस्य दृढां आद्धि अभूत् ।
सः करुणानिधिं दृष्ट्वा अस्तु हरथर्थं धनं,
दृष्ट्वा स्वस्य आहारं च दृतवान् | तेज संप्रीता वृद्धः
तम् आश्रिवादं दृतवती । तस्या २ मन्दिरासं
दृष्ट्वा सुकुमारस्य मैनसे सुभासुकुमारः
सन्तुष्टा अभवत् । विनाविलम्बं शङ्करः विद्यालयं
प्राप्तवान् | एव शः पुकं शोषः विद्यार्थि च
आसीत् । नस्य बुद्धिवेभवम् पठनपाटवे समर्थं
च दृष्ट्वा सर्वे अद्यापिकाः तं पुत्रतुल्यं तस्य
स्त्रियोः स्त्रियानि स्म ॥ किञ्चु अस्ति अद्यापिकायाः

8

श्री शङ्कर मुताहूर्णं उद्यवहारं दृष्ट्वा दासः नाम
कृश्चन् विद्यार्थियां भैरो मनांसि इर्ष्या उत्पन्नः ।

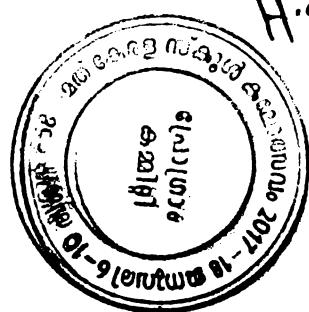
कथमपि "कथमपि इदं शङ्करः पराजयेत्" इति
दुष्टः सः किं चिन्तितवान् । सः तदर्थं उवाच
उत्पादयितुं निश्चितवान् ।

समयः अतिक्रान्ता । विद्यालये सर्वमपि
धात्राः स्वगृहं गत्वति स्म । शङ्करः अपि स्व
गृहे गन्तुं निश्चितवान् । तदा दासः तस्य समीपं
गत्वा तं अवदत् । ॥ हे शङ्कर तव भैरो पठनपाठवे
बुद्धिं अवम् अपारमेव । अतः मम पिता वेद्या
सार्थं आषणं कर्तुं इत्थाति । त्वं क्षमा मम
इति भैरो पठनपाठवे अतः क अवान् मया सार्थं मम
गृहे आगत्थान्तु ॥ इति । सः "प्रायः मम पठनरहस्यं
ब्रातुम् दासं तत् अद्यापयितुं पुत्र तस्य पिता इत्थाति"
इति निष्क्रिया निष्कलनः शङ्कर पिता चिन्तितवान् ।
स तस्य गृहे प्राप्तवान् । बहोः समयोननन्तरमपि
तस्य पिता पितृं न दृष्टिवान् । शङ्करः कारपं

अपृष्ठभान् । तदा ॥ मम पिता आपणकार्ये
मयो मनः अवति । अहं त्वं पिबन्तु कश्चित् ।
पानीयं ददामि ॥ इति दासः प्रत्यवदत् । सः शुद्ध
अङ्गुष्ठे उच्छ्रुतुः ॥ एकं मूर्खं सः गृहस्थ अमहान्य
महानसं शु गत्वा मध्यं अनयत् ॥ इहं मध्यं
मधुरपानीयं पिबन्तु ॥ इति स्नेहवचनं श्रुत्वा शङ्करः
मध्याम तत् मध्यं इसि अङ्गुष्ठनिषि अपिबत् ।
॥ इटति मुव तस्य शिरः चाचल्य अभवत् ।
अनबतरं सः मधुस्थं लहरीं आकृष्टः अभवत् । सः
बहूनि क्लेशानि सहनं कृत्वा गृहं प्राप्तिवान् ।

अंगन्तरकालं सः ६ प्रिनिदिनं
मध्यं पिबन्तु आरब्धवा आरब्धवान् ॥ ॥ शङ्करः
मध्यं पिबन्तु आरब्धवा आरब्धवान् ॥ इसि वार्ता सपदि
ज्ञाः सर्वं शोष्यत्वान् । तदैश्च वार्ता अश्विन
सा वार्ता अश्विनपादमिव अभूत् । पित्कालं तस्य
पठने पाटवे धकाग्रता सामर्थ्यं च विनष्टाः अभवत् ।
तस्य शोचनीयं अवस्था इति कृत्वा रामः नामकं
कश्चन् विद्यार्थि ॥ तम् कथमपि इक्षां करणीयम् ॥

8

इति विचित्र्य तस्य समीपं गतवान् । तदा शङ्करः
 मद्यं मद्यस्य प्राप्तर्थं स्व सर्वं धनं च सम्पदा च
 अर्थं जनशक्तिवा एव सर्वस्य नाणां करोति स्म ।
 रामं हृष्ट्वा शङ्करं हृष्टितः सन् तम् स्त्र तस्य
 समीपं गत्वा आलिङ्करणं कृत्वा अवकृत ॥ रामः
 अहं अत्यन्तं च हृष्टितः अस्मि । मम सर्वं धनं
 एहं च नष्टाः अभवत् । इदं क्लेशात् माम्
 माम्, मम मातां च रक्षां करोतु वत्सः ॥ इति ।
 इदं हृष्ट्वा व अनन्तरं सः च अरोदपत् । रामः
 तम् स्त्रात् सान्त्वयित्वा अवकृत ॥ हे शङ्कर
 शान्तिं भजतु । अहं तव सर्वान् क्लेशान् सर्वान्
 हृशीकरणार्थं अं अहमिह आगतवान् । परन्तु त्वं
 मद्यं परित्यजेत्, परित्यजति चेदेव अहं तव सहाय्यं
 करोति ॥ इति । प्रतत् श्रुत्वा शङ्करस्य मनः
 सन्तुष्टाः अभवत् । सः मद्यं परित्यन्तु निश्चितवान्
 सः अवकृत ॥ ॥ हे शम अहं मद्यं च परित्यन्तु
 निश्चितवान् । तव कास्यपाप अहं कृतवाबधिवान्

रवलु" इति । अनन्तरं राम स्वरूप धनं उपयुक्ते क
स्वयं स्वेष्टि वा ए लोक तस्य तेन सहाय्यं कृत्वान् ।
मद्यं परित्यक्तः शाढ़िकरः पुजरपि पठनादि कार्याणां
पठनादि कार्ये देतशङ्काः । अथ अभवत् ।
रामस्य परित्यक्तं वार्ता श्रुत्वा सर्वे जेनाः स्वयं
स्वेष्टि साक्षात्पन्नः । शान्तः अभवत् । स्वयं
स्वयं अ धरण्य कर्तुं अ अनन्तरं शाढ़िकरः
दासं कासम् दासम् क्लग्नां हत्या अ लिङ्गं देतुं
निश्चितवान् । कालान्तरे शाढ़िकरः पुजः अपि
मुक्तं उत्तमपुरुषः अभवत् । रामः दास च
शाढ़िकरस्य त्वेषाः । अ उत्तम सुहृदः अभवत् ।
रामस्य कालाण्यमेव शाढ़िकरस्य उत्तम्य उन्नतिया
उन्नतियां आधारः । अ सः रामम् नितरां
कृतज्ञां प्रकटयामास
॥ कालाण्यं मुव परमो धर्मः ॥